

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuby Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **M. H.**, zastoupena JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou, se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Nové Město, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2021, č. j. 48 Az 14/2021 - 22,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2021, č. j. 48 Az 14/2021 - 22, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 18. 5. 2021, č. j. OAM-224/ZA-ZA11-VL11-2021, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalobkyni **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

[1] Žalobou podanou dne 29. 6. 2021 ke Krajskému soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí ze dne 18. 5. 2021, č. j. OAM-224/ZA-ZA11-VL11-2021, jímž žalovaný její žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zamítl jako zjevně nedůvodnou.

[2] Ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně podala dne 7. 4. 2021 žádost o udělení mezinárodní ochrany a dne 16. 4. 2021 s ní byl proveden pohovor k této žádosti. Žalobkyně je ukrajinské národnosti, v zemi původu naposledy žila ve městě Verchně Vodanoje v Zakarpatské oblasti; na Ukrajině žijí její děti, bratr a manžel, se kterým v době pohovoru nežila již tři roky. Žalobkyně do České republiky přicestovala v roce 2020, následně pracovala v podniku na výrobu sýrů. O mezinárodní ochranu požádala z ekonomických důvodů a také z obavy z chování manžela. Ten ji zranil na dolní

končetině tak, že jí propíchnul nohu kovovým proutkem. Tuto událost řešila s policií, nicméně manžel dostal pouze pokutu. Žalobkyně nemá možnost vrátit se k žádnému ze svých ukrajinských příbuzných; nemá peníze na to, aby se v zemi původu usadila, a zároveň tam není práce. V zemi původu neměla žalobkyně žádné problémy se státními orgány. Žalobkyně nedoložila nic na podporu svých tvrzení. Právní zástupkyně žalobkyně se na výzvu nedostavila k seznámení se s podklady pro rozhodnutí správního orgánu.

[3] Součástí správního spisu je rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 17. 4. 2021, č. j. CPR-10321-16/ČJ-2021-931200-SV, kterým bylo žalobkyni uloženo správní vyhoštění a zákaz vstupu na území členských států EU po dobu tří let.

[4] Zmiňovaným rozhodnutím ze dne 18. 5. 2021, č. j. OAM-224/ZA-ZA11-VL11-2021, žalovaný zamítl žádost žalobkyně dle § 16 odst. 2 zákona o azylu jako zjevně nedůvodnou. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný předeštel informace o politické situaci a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině; na základě těchto informací a výpovědi žalobkyně konstatoval, že Ukrajinu lze v případě žadatelky považovat za bezpečnou zemi původu (kromě poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti). Žalovaný podotkl, že žalobkyně se na území České republiky zdržuje již ode dne 10. 1. 2020 a o mezinárodní ochranu zde požádala až dne 7. 4. 2021, tedy po více než 15 měsících po svém příjezdu. Dle žalovaného tak skutečným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci pobytu žalobkyně v České republice. Stran tvrzených problémů s manželem žalovaný konstatoval, že takové jednání nepovažuje za azylově relevantní, neboť nebylo činěno z žádného diskriminačního důvodu. Podle žalovaného může žalobkyně svoji situaci řešit za pomoci ukrajinského právního řádu, přitom nestačí obrátit se pouze na jeden státní orgán, ale je nutno použít všechny dostupné prostředky vnitrostátní ochrany, než nastoupí nástroje mezinárodní ochrany. Žalovaný uzavřel, že žalobkyně v průběhu správního řízení neprokázala, že v jejím případě nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu.

[5] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, kterou krajský soud rozsudkem ze dne 26. 10. 2021, č. j. 48 Az 14/2021 - 22, zamítl; za stěžejní považoval krajský soud námitky žalobkyně směřující proti posouzení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze strany žalovaného, které jsou doplněny dalšími dílčími námitkami. Krajský soud připomněl relevantní právní úpravu, zejména pak směrnici Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). V souladu s § 2 bodu 24 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb. (dále jen „prováděcí vyhláška“), krajský soud uvedl, že Česká republika považuje Ukrajinu za bezpečnou zemi původu (s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů). Podle krajského soudu proto žalovaný nemusel zkoumat naplnění jednotlivých znaků vymezených v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, *nota bene*, když žalobkyně netvrdí, že by žila v oblasti poloostrova Krym nebo částí Doněcké či Luhanské oblasti. Krajský soud se ztotožnil s žalovaným v tom, že Ukrajina je pro žalobkyni bezpečnou zemí původu. Žalobkyně v řízení neprokázala, že v jejím případě Ukrajinu za zemi bezpečného původu považovat nelze (srov. čl. 36 odst. 1 procedurální směrnice).

pokračování

[6] K námitce žalobkyně, že se žalovaný nezabýval tím, zda byly v řízení splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 nebo doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, krajský soud odkázal na § 16 odst. 3 zákona o azylu. Krajský soud uvedl, že z tvrzení žalobkyně nevyplývá, že by byla v zemi svého původu pronásledována, ani že by jí hrozila vážná újma; skutečnost, že manžel žalobkyně byl pokutován za její napadení, nelze bez dalšího považovat za pronásledování či hrozbu vážné újmy ve smyslu zákona o azylu; žalobkyně se mohla obrátit na nadřízené orgány či jiné orgány ochrany práva země původu. Nemožnost či neúčelnost takové ochrany žalobkyně neprokázala. Krajský soud na základě podkladů k rozhodnutí dovedl, že žádost o mezinárodní ochranu žalobkyně podala ryze z ekonomických důvodů a z důvodu hrozícího správního vyhoštění.

[7] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále je „stěžovatelka“) kasační stížnost, a to zejména z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Uvádí, že má obavy o svoji bezpečnost a má nedůvěru ve státní ochranu před útokem soukromých osob, konkrétně před svým manželem, který ji napadal, což vedlo k závažným zraněním s dlouhodobými následky; uložená pokuta je dle stěžovatelky ve vztahu k tomu zanedbatelná. Stěžovatelka vyčítá žalovanému a krajskému soudu, že se ve svém rozhodnutí zaměřili toliko na pojem bezpečná země původu, nicméně důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha o dosažení ochrany před soukromými osobami. V této souvislosti uvádí, že po zkušenostech, které nabyla poté, co se domáhala v zemi původu ochrany před agresivním manželem, ztratila důvěru v zákonnou ochranu a spravedlivé rozhodování.

[8] Podle názoru stěžovatelky je rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné, protože nesprávně posoudil skutečné důvody žádosti o mezinárodní ochranu a nezabýval se meritem věci - tj. zda stěžovatelce hrozí nebezpečí ze strany soukromé osoby a zda toto nebezpečí trvá i do budoucna. Pojem bezpečná země nelze v kontextu jednotlivých situací paušalizovat. Z důvodů výše uvedených stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost kasačních námitek, neboť je přesvědčen o tom, že jeho rozhodnutí, jakož i rozhodnutí krajského soudu bylo vydáno v souladu se zákony. Ukrajina (až na uvedené výjimky) je považována za bezpečnou zemi původu, přičemž důkazní břemeno k prokázání opaku leží na stěžovatelce. Stěžovatelce se však nepodařilo prokázat, že v jejím konkrétním případě nelze zemi původu považovat za bezpečnou. Žalovaný konstatoval, že tvrzení stěžovatelky nelze řadit mezi azylově relevantní důvody, a zopakoval, že její žádost vnímá spíše jako snahu o legalizaci svého pobytu na území České republiky. K tomu však neslouží zákon o azylu, nýbrž zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdější předpisů. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost pro nepřijatelnost odmítl, případně aby ji zamítl.

[10] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastnicí řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.) a je zastoupena advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[11] Nejvyšší správní soud se dále ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.*

[12] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 3. 2022, č. j. 6 Azs 306/2021 - 49, uvedl, že výklad provedený ve shora citovaném usnesení není plně využitelný, zvažuje-li Nejvyšší správní soud, zda je třeba výjimečně prolomit pravidla stanovená v § 75 odst. 1 a § 109 odst. 5 s. ř. s. a přihlídnout při posuzování kasační stížnosti ke skutečnostem, které nastaly až po vydání rozhodnutí krajského soudu, aby bylo zajištěno dodržení norem požívajících aplikační přednost ve smyslu čl. 10 Ústavy, jimiž ve věcech mezinárodní ochrany budou zejména čl. 2 a 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. zásada *non-refoulement*. V těchto případech je třeba se s otázkou, zda je prolomení namístě, věcně vypořádat buď v rámci hodnocení přijatelnosti (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2017, č. j. 9 Azs 14/2017 - 30), nebo shledat přijatelnost kasační stížnosti a uvedené otázky se věnovat v rámci meritorního přezkumu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2021, č. j. 2 Azs 214/2020 - 46). Také při aplikaci § 104a s. ř. s. je totiž třeba postupovat tak, aby byly dodrženy mezinárodní závazky České republiky plynoucí z čl. 2 a 3 Úmluvy a zásady *non-refoulement* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2022, č. j. 9 Azs 13/2022 - 32, nebo ze dne 14. 4. 2022, č. j. 5 Azs 212/2020 - 44).

[13] V nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud, jakkoli dospěl k závěru, že stěžovatelka neprokázala žádný relevantní důvod svědčící udělení některé z forem mezinárodní ochrany, tudíž při posouzení této otázky žalovaný, potažmo krajský soud nepochybili, shledal, že je nezbytné přihlídnout ke skutečnostem (z hlediska hodnocení bezpečnosti země), k nimž došlo až po vydání rozhodnutí krajského soudu; ve světle těchto skutečností je kasační stížnost přijatelná.

[14] Skutečnost, že na Ukrajině došlo ke zcela zásadní změně situace způsobené invází ozbrojených sil Ruské federace, která byla zahájena dne 24. 2. 2022 a která vyvolala

pokračování

brutální válečný konflikt, v jehož důsledku na Ukrajině denně umírají civilisté a do Evropy z této země proudí miliony válečných uprchlíků (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2022, č. j. 10 Azs 537/2021 - 31), je k okamžiku rozhodování Nejvyššího správního soudu všeobecně známou skutečností, kterou není třeba prokazovat.

[15] V době rozhodování krajského soudu, tj. dne 26. 10. 2021, však situace na Ukrajině nebyla takto vyhrocena a nedalo se hovořit o ozbrojeném konfliktu, který by zasahoval celé její území. Otázkou, zda a za jakých okolností má Nejvyšší správní soud povinnost vzít v potaz válku na Ukrajině, která vypukla během řízení o kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany, se Nejvyšší správní soud zabýval v již zmíněném v rozsudku ze dne 10. 3. 2022, č. j. 10 Azs 537/2021 - 31, v němž konstatoval:

„Základním pravidlem rozhodování správních soudů je přezkum rozhodnutí správního orgánu na základě skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Citované pravidlo odráží přezkumný charakter správního soudnictví. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.) správní soudy posuzují to, zda správní orgán na základě skutečností, v té době existujících a řádně a v potřebném rozsahu zjištěných, a na základě právního stavu platného v době jeho rozhodování rozhodl po právu. Rozhodování soudu není dalším stupněm správního řízení.

Z tohoto obecného pravidla však existují výjimky, vyžadované ústavním pořádkem, mezinárodním právem či právem EU, a to i v situaci pozdějších změn skutkového stavu. K prolomení § 75 odst. 1 s. ř. s. však soudy přistupují s obezřetností (srov. k tomu obecně rozsudek ze dne 9. 9. 2020, čj. 6 Afs 176/2019-31, body 20 až 24).

Jedna z těchto výjimek plyne z práva EU, konkrétně ze směrnice 2013/32/EU (tzv. procedurální směrnice).^{} Podle čl. 4[6] odst. 3 směrnice platí, že členské státy zajistí, aby účinný opravný prostředek obsahoval úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU, a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně. Tento požadavek práva EU je tedy přímo použitelný na řízení před krajským soudem, nestanoví však povinnost zajistit stejný procesní komfort též pro řízení před NSS [srov. k tomu např. rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015, čj. 10 Azs 194/2015-32, body 22 až 24, náleze ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16 (N 66/81 SbNU 153), body 24 až 35, případně rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2021, čj. 1 Azs 292/2021-51, body 28 až 30].*

Další výjimky plynou z práva na život a ochranu zdraví člověka, chráněných ústavou i mezinárodním právem (např. v čl. 2 a 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Rozšířený senát k tomu již před jedenácti lety poznamenal, že soud nemůže přehlédnout (bez ohledu na obsah žaloby či kasační stížnosti), pokud by byly dány důvody k ochraně žalobce před brozící vážnou újmu v zemi původu, které žalovaný nezohlednil za situace, kdy již nepřichází v úvahu žádné další řízení, v němž by mohla být ochrana poskytnuta. Pokud má tedy například soud k dispozici poznatky o tom, že žadateli je nezbytné poskytnout doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, neboť její neposkytnutí by bylo narušením zásady non-refoulement a ochranu již nelze poskytnout v jiném řízení, rozhodnutí žalovaného

^{*} Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, Úř. věst. L 180, 29. 6. 2013, s. 60-95

zruší, aniž by taková skutečnost musela být vůbec výslovně namítána (usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS, bod 23).

Podobně i novější judikatura uvádí, že soud včetně NSS bude povinen prolomit pravidlo stanovené v § 75 odst. 1 s. ř. s. z důvodu možného porušení Úmluvy pouze ve výjimečných případech (v rozsudku ze dne 4. 2. 2013, čj. 8 Azs 27/2012-65, bylo konkrétně v sázce právo na respektování rodinného a soukromého života dle čl. 8 Úmluvy). A to tehdy, pokud (1) stěžovatel v řízení před soudem uvede skutečnosti, které nastaly až po právní moci rozhodnutí správního orgánu, (2) tyto skutečnosti nebyly bez vlastního zavinění stěžovatele předmětem zkoumání správního orgánu, (3) zároveň se o těchto skutečnostech lze domnívat, že by mohly být relevantní pro možné udělení doplňkové ochrany, a (4) soud neshledá dostatečné záruky, že tyto nové skutečnosti budou dodatečně posouzeny v novém správním řízení (...).

*Jistě i v nynější věci by bylo možné stěžovatele odkázat na to, aby podal novou žádost o mezinárodní ochranu. V sázce je však, na rozdíl od věci 8 Azs 27/2012, ochrana života stěžovatele, nikoli „jen“ ochrana rodinného a soukromého života. Azylový příběh stěžovatele nezakládá na první pohled žádost zjevně nedůvodnou. Nynější situace na Ukrajině je nadto, jak již NSS podotkl výše, bezprecedentní. Nedá se srovnávat s ničím, čemu doposavad azylová judikatura NSS čelila. Na Ukrajině probíhají intenzivní boje, milióny ukrajinských uprchlíků již dorazily do Evropy či jsou na cestě. Rovněž české orgány řeší potřeby velkého množství uprchlíků z Ukrajiny, zajišťují jejich pobytový titul a otázky související. Právě proto také vláda dne 2. 3. 2022 přijala – z důvodu nutnosti reagovat na migrační vlnu velkého rozsahu – usnesení o vyhlášení nouzového stavu pro území České republiky (č. 43/2022 Sb.). O dva dny později přijala Rada EU rozhodnutí 2022/382, kterým stanovila, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny a zavedla jejich dočasnou ochranu.***

Za této specifické situace není namístě odkazovat stěžovatele na možnost podat si novou žádost o mezinárodní ochranu. (...)“

[16] Nejvyšší správní soud dospěl v souladu se svými dalšími nedávnými rozhodnutími (viz rozsudky ze dne 25. 3. 2022, č. j. 8 Azs 336/2021 - 33, ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022 - 31, ze dne 31. 3. 2022, č. j. 9 Azs 13/2022 - 32, ze dne 8. 4. 2022, č. j. 5 Azs 86/2021 - 33, ze dne 14. 4. 2022, č. j. 5 Azs 212/2020 - 44, ze dne 22. 4. 2022, č. j. 5 Azs 218/2020 - 28 a č. j. 5 Azs 227/2020 - 52) k závěru, že ani v nyní posuzované věci není vzhledem k bezprecedentní situaci na Ukrajině namístě stěžovatelku odkázat na možnost podat novou žádost o udělení mezinárodní ochrany či na využití institutu dočasné ochrany ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, u něhož navíc nelze předjímat, že se bude i na stěžovatelku, která na území ČR přicestovala dlouho před 24. 2. 2022, skutečně vztahovat.

[17] V nyní posuzované věci žalovaný zamítl žádost stěžovatelky jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, jelikož Ukrajina byla s účinností ode dne 23. 3. 2019, s výjimkou území tehdy kontrolovaných Ruskou federací, resp. proruskými separatisty, zařazena na seznam tzv. bezpečných zemí původu obsažený ve vyhlášce č.

** Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana. Úř. věst. L 71, 4. 3. 2022, s. 1-6

pokračování

328/2015 Sb. Jak však konstatoval Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku ze dne 10. 3. 2022, č. j. 10 Azs 537/2021 - 31, od 24. 2. 2022 již Ukrajina bezpečnou zemí původu není a danou vyhlášku již nelze nadále ve vztahu k Ukrajině použít.

[18] Jakkoli dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatelkou uváděné důvody žalovaný, potažmo krajský soud zcela správně posoudili jakožto irelevantní z hlediska udělení některé z forem mezinárodní ochrany, tudíž při posouzení této otázky žalovaný, potažmo krajský soud nepochybili, s ohledem na výše uvedené, nemůže napadený rozsudek ani rozhodnutí žalovaného obstát.

[19] S ohledem na zásadní změnu bezpečnostní situace v zemi původu bude nyní povinností žalovaného, aby se žádostí stěžovatelky meritorně zabýval, jelikož není nadále na místě, aby postupoval podle § 16 odst. 2 zákona o azylu vzhledem k tomu, že Ukrajinu již nelze považovat za bezpečnou zemi původu. Je třeba, aby se žalovaný s přihlédnutím k aktuální bezpečnostní situaci v zemi původu stěžovatelky zabýval především podmínkami pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu.

[20] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů v souladu s § 110 odst. 1 a 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. zrušil rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný, jak již bylo uvedeno, postupovat podle závazného právního názoru vysloveného v tomto rozsudku Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.).

[21] V případě, že Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a současně zrušil i rozhodnutí správního orgánu dle § 110 odst. 2 s. ř. s., je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Při rozhodování o náhradě nákladů řízení vychází soudní řád správní z celkového úspěchu ve věci (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Z tohoto hlediska byla úspěšná stěžovatelka; soud nicméně rozhodl tak, že jí náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. nepřiznal. Zvážil přitom, že stěžovatelka je v řízení o kasační stížnosti procesně úspěšná toliko z důvodu změny bezpečnostní situace na Ukrajině, kterou v době rozhodování nemohli předvídat žalovaný ani krajský soud (viz též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2022, č. j. 8 Azs 55/2022 - 25, či rozsudek ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022 - 31). Co se týče posouzení azylově relevantních důvodů, neshledal totiž Nejvyšší správní soud v rozhodnutí žalovaného, potažmo krajského soudu žádné pochybení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 31. května 2022

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu